

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifter för upp till två anställda

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Den remitterade promemorian innehåller ett förslag till lag om särskild beräkning av vissa avgifter för arbetsgivare samt förslag till ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244). Förslaget innehåller bestämmelser avseende så kallade växa-företags möjlighet till en tillfälligt utvidgad möjlighet till nedsatta arbetsgivaravgifter.

Med ett växa-företag avses ett företag som inte har någon anställd och som anställer en eller två personer, samt företag som har en anställd och som anställer ytterligare en person. Nedsättningen ska gälla för anställningar som påbörjas under perioden 1 juli 2021 – 31 december 2022. På ersättning som utges till en person under den nämnda perioden ska under längst 24 månader i följd ingen annan avgift eller löneskatt betalas än ålderspensionsavgift enligt socialavgiftslagen (2000:980). Detta föreslås endast gälla till den del den avgiftspliktiga ersättningen till den anställde uppgår till högst 25 000 kronor, liksom att anställningsavtalet ska avse en anställning på minst tre månader i följd och omfatta en arbetstid på minst 20 timmar per vecka.

Bestämmelserna gäller inte växa-företag om anställningen avser en person som sedan den 10 september 2020 är eller har varit anställd i en annan näringsverksamhet som, direkt eller indirekt, bedrivs eller har bedrivits av samma arbetsgivare eller någon närstående till arbetsgivaren. Det föreslås att företag i intressegemenskap ska ses som en enda arbetsgivare vid tillämpningen av bestämmelserna i den nya lagen.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att syftet med förslaget att tillfälligt utvidga bestämmelserna om nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda är att minska kostnaderna för företag som inte har någon anställd och som anställer en eller två personer och för företag med en anställd och som anställer ytterligare en person. Förslaget är en del av de stimulansåtgärder som syftar till att återstarta ekonomin efter pandemin.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att det är naturligt att fortsätta satsningen på små företag som anställer sina första personer inom ramen för ett existerande regelverk. Det ökar transparensen och förenklar administrationen för företagen. Alternativa utformningar av förslaget har därför inte ansetts relevanta. Om förslaget inte genomförs uteblir de förväntade effekterna på sysselsättningen och arbetslösheten.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar och effekter av om någon reglering inte kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att förslaget bedöms vara förenligt med det EU-rättsliga regelverket. I promemorian finns också en genomgång av EU:s regler om statligt stöd samt en redovisning av reglerna om stöd av mindre betydelse¹.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges att den nya lagen föreslås träda ikraft den 1 juli 2021. Det rådande ekonomiska läge som spridningen av covid-19 har gett upphov till har påverkat många företags möjligheter att anställa. Den tillfälliga utvidgningen av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för upp till två anställda bör träda i kraft så snart som möjligt. Utöver denna bedömning anser förslagsställaren inte att det behöver tas särskilda hänsyn vad gäller tidpunkt för ikraftträdande eller speciella informationsinsatser. Det anges att Skatteverket behöver anpassa sitt informationsmaterial och att förändringarna kommer att ingå i den anpassning som görs årligen med anledning av ny eller ändrad lagstiftning.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslaget innebär en tillfällig utvidgning av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda. Ett företag som inte har någon anställd och som anställer en eller två personer samt företag med en anställd som anställer ytterligare en person ska endast betala ålderspensionsavgiften om 10,21 procent på den ersättning som ges ut till denne under längst 24 månader. Det utvidgade stödet gäller för anställningar som sker under perioden 1 juli 2021 – 31 december 2022.

I konsekvensutredningen anges att statistik från Skatteverket visar att cirka 10 500 företag fick nedsatta arbetsgivaravgifter för den först anställda någon gång under 2019. Varje månad var det cirka 4 600

¹ Promemorian avsnitt 3.2 samt 4.7.

företag som fick nedsättningen. Av dessa var 65 procent aktiebolag, 30 procent enskilda näringsidkare, 3 procent handelsbolag och 1 procent hade en annan juridisk form.

Vidare anges att av samtliga företag som fick nedsättningen 2019 var 12 procent verksamma inom specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet. Därefter kom restaurang-, catering- och barverksamhet (8 procent) samt detaljhandeln och landtransportbranschen (7 procent vardera). De flesta företag som fick nedsatta arbetsgivaravgifter för den först anställda under 2019 hade relativt låg omsättning. Cirka 50 procent av företagen hade en omsättning under 1 miljon kronor och cirka 30 procent hade en omsättning under 500 000 kronor. Den tillfälliga utvidgningen av nedsättningen som föreslås i denna promemoria riktar sig även den i praktiken till små företag. Reglerna anges därmed vara utformade för små företag.

Förslagsställarens bedömning är att ytterligare cirka 6 000 företag kan komma att få nedsatta arbetsgivaravgifter till följd av den tillfälliga utvidgning som föreslås i promemorian. Det är enligt förslagsställaren skäligt att anta att företagens egenskaper i termer av bolagsform, branschtillhörighet och storlek är likartade som för de företag som fått nedsättningen under 2019.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att det är förknippat med administrativa kostnader att anställa en person. Dessa utgörs både av initiala kostnader i form av nya administrativa rutiner och löpande kostnader när rutinerna införs. Ansökan om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda sker via en extra ruta på arbetsgivardeklarationen. Vissa företag behöver också lämna in uppgifter till Skatteverket med anledning av att nedsättningen har utformats för att uppfylla kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse. Kostnaden för att lämna uppgifter till Skatteverket i arbetsgivardeklarationen uppskattas till cirka 20 kronor per uppgift, berört företag och månad. Beräkningen baseras på att det tar cirka fem minuter att fylla i en uppgift på arbetsgivardeklarationen och att arbetet utförs av en person med 31 000 kronor i månadslön (avser en ekonomiassistent i privat sektor 2020). Förslaget innebär att den administrativa kostnaden för företagen sammanlagt beräknas öka med cirka 1,9 miljoner kronor per år. Beräkningen bygger på att 30 procent av företagen som får nedsättningen varje månad anställer två personer och därmed behöver fylla i två uppgifter i arbetsgivardeklarationen.

Vidare anges att bedömningen av den administrativa kostnaden är gjord på en aggregerad nivå och syftar till att beskriva kostnaderna i genomsnitt mellan företag och över tid. För vissa företag är kostnaderna högre och för andra lägre. Kostnaderna kan också vara något högre initialt men minska över tid. Redan idag är arbetsgivaravgifterna nedsatta för enmansföretag som anställer en första person och Skatteverket och andra myndigheter informerar därför redan nu löpande om detta. Därtill borde information om reglerna ingå i ekonomisk rådgivning till företag och vara inkluderad i deras lönesystem. Detta anges bidra till att hålla nere de administrativa kostnaderna. Den uppskattning av de administrativa kostnaderna som görs här anges vara i enlighet med Tillväxtverkets rekommendation².

Enligt Regelrådet hade förslagsställaren gärna kunnat ställa upp sin beskrivning av beräkningen av de administrativa kostnaderna på ett något tydligare sätt, särskilt som det framgår att förslagsställaren, som sig bör, faktiskt har utfört en beräkning. Med anledning av förslaget mer gynnande karaktär för berörda

² Förslagsställaren hänvisar till: Tillväxtverket, Ekonomiska effekter av nya regler – Så beräknar du företagets kostnader.

företag, kan dock beskrivningen godtas i detta ärende.

Med anledning av förslagets karaktär finner Regelrådet att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader i detta ärende är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att förslaget inte bedöms medföra andra kostnader för företagen eller leda till behov av förändringar i företagens verksamhet. Den offentligfinansiella nettoeffekten bedöms uppgå till -20 miljoner kronor år 2021, -140 miljoner kronor år 2022 samt -180 miljoner kronor år 2023. Beräkningen anges bygga på bedömningen av hur många fler företag som kan komma att få nedsatta arbetsgivaravgifter samt att den genomsnittliga nedsättningen per företag och månad 2019 uppgick till 4 300 kronor, enligt statistik från Skatteverket. Alla företag förväntas inte anställa ytterligare personer med en gång när de nya reglerna är på plats. Därför blir den offentligfinansiella effekten av förslaget mindre initialt och ökar över tid.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av andra kostnader och om det finns behov av förändringar i företagens verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att förslaget att tillfälligt utvidga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för den först anställda innebär att företag som anställer en andra person gynnas i förhållande till företag som redan har två anställda. För företag med liknande storlek påverkar detta konkurrensförhållandena negativt. Större företag anges normalt sett ha lättare att hantera de risker som är förknippade med att anställa och förslaget kan därför förbättra konkurrensen mellan små och stora företag. Alla branscher omfattas av regelverket. Som framgår av avsnitt 4.7 i promemorian överskrider den beloppsmässiga begränsningen för jordbrukssektorn om ett företag får nedsättning för två anställda under 24 månader och den sektorn kommer därför inte att kunna dra nytta av den tillfälliga utvidgningen fullt ut. Trots det bedöms påverkan på konkurrensförhållandena mellan branscher vara marginell. Med reglernas utformning spelar det inte någon roll om företagen bedrivs som aktiebolag, handelsbolag eller som enskild näringsverksamhet. Förslagets påverkan på konkurrensförhållandena i allmänhet bedöms sammantaget vara begränsad.

Regelrådet konstaterar att förslagsställaren har identifierat på vilket sätt en snedvridning av konkurrensförhållanden skulle kunna uppstå och beskrivit detta. Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållanden för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att förslaget inte bedöms påverka företagen i andra avseenden.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Som framgår ovan var de företag som fick del av nedsättningen under 2019 att se som små företag. I konsekvensutredningen anges att den tillfälliga utvidgning av nedsättningen som föreslås i promemorian riktar sig även den i praktiken till små företag. Enligt förslagsställaren är därmed reglerna speciellt utformade för små företag.

Regelrådet delar förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan har Regelrådet funnit samtliga delbedömningar som alltigenom godtagbart beskrivna. Vid en sammantagen bedömning finner därför Regelrådet att konsekvensutredningen uppfyller kraven enligt 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 18 december 2020.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, ordförande, Hanna Björknäs, Cecilia Gunne, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande